

18.

Katalog:

- epsko-lirska pesnitev
- byronizem

Berilo1, str.111

GEORGE NOEL GORDON BYRON: ROMANJE GROFIČA HAROLDA

Byron je svoje pesmi, pesnitve in drame pisal v času med Goethejem in Lemontovom. Torej je pisal v obdobju romantike. V zahodnoevropskih književnostih je trajalo približno med 1800 in 1830, drugje pa od 1820 do 1850.

Značilnosti teh del so: moč čustev, strasti, razpoloženj namesto razuma. Podlaga romantiki je bil nov tip osebnosti, romantični človek, ki je notranje bogat, plemenit, lep, poln čustev in zanosa, predvsem pa estetske ustvarjalnosti. Z družbo je v sporu, ker ta s svojo ureditvijo, zakoni in navadami ne ustreza romantični lepoti, ampak jo zatira in omejuje. Zato je bila večina romantikov svobodomiseln, svobodoljubna in demokratična. Sanjarili so o leši prihodnosti, včasih pa tudi o sijajni preteklosti, eksotičnih deželah in verskih idejah.

Vsebina:

1.Kitica: Pesnik nastopi prvoosebno in napove svoj odklonilni odnos do sveta in obratno (ne mara ga, ni mu všeč). Pesnik išče vrednote, a zaman. Te vrednote so zamenjale nevrednote (napuh, hinavščina, nevoščljivost, prazno besedičenje). Ker se tudi razumsko ne znajde v tem svetu, ga odklanja.

2.Kitica: Še enkrat nastopi prvoosebno in napove odklonilnost do sveta. Verjame, da so vrednote, ki jih je iskal (obljube, upi, usmiljenje, sreča, dobrot, čednost), vendar jih on ni mogel najti.

Epsko-lirska pesnitev:

Lik romantičnega »junaka« je prenesel v obliko daljše epsko-lirske pesnitve, ki je po načinu prvoosebna izpoved. »Junak« izpoveduje čustva in misli o svetu, razočaranje in vrednote, ki jih zaman išče, spominjajo na Prešernove pesmi, zlasti na *Slovo od mladosti*. Evropski romantiki so si bili v marsičem res sorodni.

Byronizem:

Pesnitev je nastala na podlagi vtisov s potovanja po Albaniji, Grčiji in Bližnjem vzhodu in je napisana v stancah. Z epskimi prvini potopisnega dnevnika se v njih mešajo močne lirske prvine, oboje pa služi za izpoved romantičnega svetobolja. Sledenje Byronovim stilno-vsebinskim značilnostim in njegovi miselnosti imenujemo byronizem. Ta se je v Evropi najbolj razvil pri slovanskih narodih.